

ਰਾਜ ਵਿਦਿਅਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਪੰਜਾਬ

ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਬਲਾਕ-ਈ, ਛੇਵੀਂ ਮੰਜਿਲ, ਫੇਜ਼-8, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ

ਈਮੇਲ: directorscert@punjabeducation.gov.in, ਫੋਨ ਨੰ: 0172-2212221

ਵੱਲ

ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈ.ਸਿ.)

ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ (ਡਾਇਟ),

ਪੰਜਾਬ।

ਸੀਮੇ ਨੰ: SCERT/SCI/2024-25/197640/e- 743084 ਮਿਤੀ: ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ: 09.08.2024

ਵਿਸ਼ਾ: ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ-2024 ਮਨਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ

1. ਉਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।
2. ਉਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ Ministry of Education Department of School Education & Literacy, Government of India ਦੁਆਰਾ ਚੰਦਰਯਾਨ-3 ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ ਵੱਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।
3. ਇਸ ਸਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ "Touching lives while Touching the Moon: India's Space Saga " ਥੀਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ।
4. ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅੰਦਰ 23 ਅਗਸਤ, 2024 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਥੀਮ ਅਧਾਰਿਤ ਇੱਕ-ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਨਫਰੰਸ, ਵਰਕਸ਼ਾਪ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।
5. ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੇ ਚੰਦਰਯਾਨ ਅਤੇ ਅਦਿੱਤਿਆ ਵਰਗੀਆਂ ਪੁਲਾੜ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧਾਰਿਤ ਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਕੁਇਜ਼ ਆਦਿ) ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ।
6. ਪੁਲਾੜ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ 2 ਮਿੰਟ ਦੀ ਰੀਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।
7. ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਉਜ਼ https://drive.google.com/drive/folders/1dKwLxs-Gh-4ki8-hriTsx0TsLsOyYAwT?usp=drive_link ਲਿੰਕ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ।
8. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਈਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।
9. DoS ਦੁਆਰਾ Curated audio-visual material DIKSHA , NIDHTHA, PM E vidya ਤੇ upload ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ/ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ/ ਪ੍ਰੀ-ਸਰਵਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ/ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ, PCS

ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: ਉਕਤ

ਮਿਤੀ: ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ: 09.08.2024

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

1. ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ

(ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ., ਪੰਜਾਬ।

Prachi Pandey, IA&AS
Joint Secretary (Institutions & Training)
Tele. No. 011-23389247
Email: prachi.p@gov.in

D.O. No. 10-28/2024-NCERT

Respected Madam/Sir,

Dated 29th July, 2024

As announced by the Hon'ble Prime Minister, the Government of India has declared August 23rd of every year "National Space Day" to commemorate the success of the Chandrayaan-3 mission, which accomplished the safe and soft landing of Vikram lander at 'Shiv Shakti' point and the deployment of Pragyaan Rover on the lunar surface on August 23, 2023. The Declaration of National Space Day has been published in the Gazette of India. (Annexure-I).

2. Being the maiden National Space Day, it is proposed to organise widespread celebrations throughout the country in the month of August 2024. The objective is to engage and inspire the youth of the nation towards space technology and its applications. The proposed theme for the National Space Day 2024 is "Touching lives while Touching the Moon: India's Space Saga."

3. A national level celebration of this magnitude requires culmination of efforts & involvement of several stakeholders including schools, training institutions, departments and/or their associated bodies who have been using space-based services. Such organisations **may organise one-day Conference/ Workshop/ Exhibition on themes relevant to National Space Day**. Active participation is envisaged during the discussions for sharing their experiences/ best practices/ views on how the space technology has benefitted their operational value-chain.

4. Further, the Department of School Education & Literacy has culled out various suggestive activities, which **may be implemented by schools, training and teaching institutions**:

- i. 10 Grade specific Special Modules on Chandrayan were launched last year which have been translated into 13 regional languages. Efforts are being made by NCERT to make them available to all the SCERTs in other regional languages as well before 23rd August 2024. These translated modules have been put on National Digital Library as well. **The Special Modules may be popularised amongst students and teachers.**
- ii. Special class / workshops / demonstration / lectures may be organised in all schools / training institutes on 22/23 August 2024, on the basis of Chandrayan modules, ISRO's Space achievements like Aditya, space technology etc
- iii. Bharat on the moon portal was launched last year. The portal is being updated by NCERT with new content. Students may be encouraged to register on the portal and participate in the various activities.
- iv. A special 30 minutes video is being developed by NCERT for an online class on the basis of Chandrayan modules, the link will be posted on the social media platforms and be shared with all the schools. This may be played on 23rd August 2024.

- v. NCERT will be launching an e- magazine shortly and it has been decided that the first issue of the same will be based on the Space theme.
- vi. Schools shall be advised invite an eminent personality to engage students on the theme of Space, in an online / offline mode.
- vii. Model building, quiz competition and painting competition may be held in all the schools.

Accordingly, the schools may be advised to organise the grade specific activities (e.g -quiz, etc) on Chandrayan and other space related achievements like Aditya etc. Schools should encourage students to participate in large numbers and teachers / students may develop reels of upto 2 minutes to increase awareness and interest in space-related activities.

5. **Curated audio-visual material** from DoS would be uploaded on DIKSHA, NIDHTHA, PM E Vidya channels and would also be shared with the schools / SCERTs / DIETs.

6. **SCERTs and DIETs are requested to organize maiden National Space Day** in their institution and popularise it among faculty / students / pre-service trainees / officials.

7. Overall, National Space Day aims to foster a deeper appreciation for space exploration among India's youth through engaging and educational initiatives across the country.

With regards

Yours sincerely,
Prachi Pandey
29.7/xxv
(Prachi Pandey)

To,

1. The Education Secretary of all States & UTs.
2. The SPDs of all States & UTs.
3. The Director of all SCERTs.

रजिस्ट्री सं. डी.एल.- 33004/99

REGD. No. D. L.-33004/99

भारत का राजपत्र
The Gazette of India

सी.जी.-के.ए.-अ.-14102023-249437
CG-KA-E-14102023-249437

असाधारण
EXTRAORDINARY
भाग I—खण्ड 1
PART I—Section 1
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. 271]

नई दिल्ली, शनिवार, अक्टूबर 14, 2023/अश्विन 22, 1945

No. 271]

NEW DELHI, SATURDAY, OCTOBER 14, 2023/ASVINA 22, 1945

अंतरिक्ष विभाग

अधिसूचना

बेंगलूरु, 13 अक्टूबर, 2023

फा.सं. DS_5-18013/8/2023-V.—दिनांक 23 अगस्त, 2023 को चंद्रमा की सतह पर विक्रम लैंडर के अवतरण और प्रज्ञान रोवर के परिनियोजन से चंद्रयान-3 की सफलता के साथ भारत चंद्रमा पर उतरने वाला चौथा देश और चंद्रमा के दक्षिणी ध्रुव के समीप उतरने वाला पहला देश बनकर अंतरिक्ष अग्रणी राष्ट्रों के विशिष्ट समूह में शामिल हो गया है। इस ऐतिहासिक मिशन के परिणाम से आने वाले वर्षों में मानव-जाति को लाभ होगा;

2. और जबकि, अंतरिक्ष मिशनों के क्षेत्र में देश की प्रगति, युवा पीढ़ी को एस.टी.ई.एम. विषयों के अध्ययन में संवर्धित अभिरुचि हेतु प्रेरित करने और अंतरिक्ष के क्षेत्र में व्यापक प्रोत्साहन प्रदान करने की दिशा में यह दिवस महत्वपूर्ण मील का पत्थर साबित हुआ है;

3. और इसलिए, भारत सरकार ने इस ऐतिहासिक क्षण की स्मृति में हर वर्ष अगस्त माह के 23वें दिन को "राष्ट्रीय अंतरिक्ष दिवस" के रूप में मनाने की घोषणा की है।

संध्या वेणुगोपाल शर्मा, अपर सचिव (कार्मिक)

DEPARTMENT OF SPACE**NOTIFICATION**

Bengaluru, the 13th October, 2023

F. No. DS_5-18013/8/2023-V.—With the success of the Chandrayaan-3 Mission on 23rd August, 2023 with the landing of the Vikram lander and deployment of the Pragyaan Rover on the lunar surface, India joins an elite group of Space faring nations becoming the fourth country to land on the moon and the first nation to land near to South pole of the moon. The outcome of this historic mission will benefit mankind in the years to come;

2. And whereas, this day marks an important milestone in the Country's advancements in Space Missions, inspire younger generations towards enhanced interest in pursuing STEM and provide a major impetus to the Space sector;

3. Now, therefore, the Government of India has declared **23rd Day of the August** of every year as the **"NATIONAL SPACE DAY"** to commemorate this historic moment.

SANDHYA VENUGOPAL SHARMA, Addl. Secy. (Pers.)